

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Vår ref.:

12/965- 14- PCG

Dato:

08.05.2013

Ombudets uttalelse

Likestillings- og diskrimineringsombudet mottok en klage på at inngangspartiet

til YX Hurdal er utformet slik at bevegelseshemmede ikke kommer inn i

lokalene til virksomheten.

Ombudet konkluderte med at YX Hurdal gjennom manglende tilgjengelighet til deres lokaler ikke bryter plikten til å sikre universell utforming av virksomhetens fysiske miljø jf. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd, ettersom virksomheten i etterkant utbedret inngangspartiet.

Saksnummer: 12/965

Lovgrunnlag: Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9

Dato for uttalelse: 20. mars 2013

Sakens bakgrunn

Likestillings- og diskrimineringsombudet bygger på partenes skriftlige

redegjørelser i sin fremstilling av sakens bakgrunn.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har mottatt en klage på at

inngangspartiet til bensinstasjonen YX Hurdal ikke er universelt utformet. Det

fremgår av henvendelsen at eneste adkomsten til butikklokalet på stasjonen er

via en ståltrapp opp til inngangspartiet. Dermed kommer ikke kunder som er rullestolbrukere inn.

YX Hurdal redegjorde for saken ved innehaver. Virksomheten viste til at de allerede hadde en løsning hvor de la ut to løse skinner ved behov, men de ønsket å sikre bedre tilgjengelighet for sine kunder. I e-post av 12. februar 2013 orienterte YX Hurdal om at de nå hadde fått installert en rampe og utbedret inngangspartiet. Virksomheten sendte også inn et bilde av den nye rampen.

Videre kunne også klager orientere ombudet, i e-post av 22. februar 2013, om at den nye løsningen hadde blitt testet og at de var fornøyd.

Rettslig grunnlag

Ombudet har kompetanse til å gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Denne saken reiser spørsmål om virksomheters plikt til å sikre universell utforming etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9.

Diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9 tredje ledd pålegger offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten en plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon.

Med universell utforming menes tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig, jf. § 9 andre ledd. Dette betyr at virksomhetens fysiske fasiliteter, som

skal benyttes av allmennheten (kundene, pasientene), skal tilrettelegges på en slik måte at flest mulig får tilgang til de tjenester virksomheten tilbyr. Det er hovedløsningen som skal være gjenstand for tilrettelegging. Det vil derfor være i strid med bestemmelsen at det lages egne innganger, områder eller lignende for bestemte grupper.

Plikten til universell utforming rekker så langt det ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten, se § 9 tredje ledd. Ved den konkrete uforholdsmessighetsvurderingen vil den positive effekten og viktigheten av tilretteleggingen måtte veies mot kostnader og andre former for belastning tilretteleggingen medfører. Lovgiver har bestemt at det særlig skal legges vekt på:

1. tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer (nytte vs kostnad)
2. om virksomhetens funksjon er av offentlig art
3. de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen
4. virksomhetens ressurser
5. sikkerhetsmessige hensyn
6. vernehensyn

Dersom ombudet kommer til at det er en uforholdsmessig byrde å sikre universell utforming, betyr ikke det at virksomheten kan la være å foreta seg noe. Virksomheten er uansett forpliktet til å jobbe for best mulig tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne.

Etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 13 vil det være opp til innklagede å sannsynliggjøre at det ikke har forekommet diskriminering i strid med loven, dersom det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at

diskriminering har skjedd.

Ombudets vurdering

Ombudet vil innledningsvis fastslå at YX Hurdal er en virksomhet som har plikt til å sikre at virksomhetens hovedløsninger er universelt utformet etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9. Virksomheten har derfor plikt til å tilrettelegge de deler av virksomhetens lokaler som benyttes av allmennheten (kunder eller andre) på en slik måte at flest mulig, uavhengig av individuelle forutsetninger, vil ha tilgang til virksomhetens tjenester og service.

Det spørsmålet ombudet på bakgrunn av klagen skal ta stilling til, er om inngangspartiet til YX Hurdal er universelt utformet i tråd med plikten i dtl § 9.

Ombudet tar ikke stilling til om virksomheten som sådan er universelt utformet. Det ombudet skal ta stilling til er om inngangspartiet til YX Hurdal tilfredsstillende oppfyller kravet til universell utforming. Standard Norge har utarbeidet veileder for universell utforming av byggverk. I vurderingen av hva som er universell utforming, ser ombudet hen til disse veiledende anbefalingene. Ombudet viser til at det følger av NS 11001 1:2009 punkt 7.4 at:

"[...] Det skal ikke være nivåforskjeller mellom gulv ute og gulv inne ved inngangspartiet. Hvis døren har terskel skal den ikke bygge mer enn 25 mm over gulvnivå [...]."

Virksomheten har to-tre trappetrinn i inngangspartiet. Dette gjør det vanskelig for rullestolbrukere å komme inn hovedinngangen på egenhånd. Følgelig er

inngangspartiet til YX Hurdal ikke universelt utformet.

I denne saken har imidlertid innehaver av YX Hurdal redegjort for at de ønsker å utbedre sitt inngangsparti. I e-post av 12. februar 2013 orienterte virksomheten at de nå hadde fått installert en rampe slik at rullestolbrukere også kommer inn. Klager har testet den nye løsningen og er fornøyd. Ombudet har også mottatt bilder fra innehaver som viser at inngangspartiet til YX Hurdal ikke lenger har fysiske hindre som begrenser tilgjengeligheten for rullestolbrukere.

Ombudet mener at det er positivt at YX Hurdal har utbedret sitt inngangsparti slik at den også er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne. På bakgrunn av de foretatte utbedringer av inngangspartiet, mener ombudet at inngangspartiet til YX Hurdal nå på en tilfredsstillende måte sikrer tilgjengelighet for rullestolbrukere.

Konklusjon

Likestillings- og diskrimineringsombudet konkluderer med at YX Hurdal ved utbedring av sitt inngangsparti, ikke handler i strid med kravet til universell utforming, jf diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd.

Oslo, 20.03.2013

Sunniva Ørstavik

likestillings- og diskrimineringsombud